Lausunto Uudenmaan elinvoimakeskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta 2027–2030 / Utlåtande om Nylands livskraftscentrals plan för väghållningen och trafiken 2027–2030

Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen 26.10.2026 § 271

652/08.00.00.00/2026

Valmistelija / Beredare: Liikennesuunnittelija / Trafikplanerare Emeliina Kortesniemi, emeliina.kortesniemi(a)sipoo.fi

Uudenmaan elinvoimakeskus pyytää kommentteja vuosille 2027–2030 laaditusta tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta. Suunnitelma päivitetään vuosittain verkkojulkaisuna suomen ja ruotsin kielillä. Suunnitelmassa kuvataan alueen tienpidon, talouden ja toiminnan reunaehdot sekä painopisteet ja siinä on esitetty toimenpiteet, jotka todennäköinen käytettävissä oleva rahoitus mahdollistaa lähivuosina.

Uudenmaan elinvoimakeskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelma (TLS) vuosille 2027–2030 on valmistunut. Suunnitelma on luettavissa kokonaisuudessaan internetosoitteessa www.tienpidonsuunnitelma.fi.

Mahdolliset kommentit suunnitelmasta on pyydetty toimittamaan 31.10.2026 mennessä Uudenmaan elinvoimakeskuksen kirjaamoon sähköpostiosoitteeseen kirjaamo.uusimaa@elinvoimakeskus.fi, jolloin ne voidaan ottaa huomioon laadittaessa seuraavia suunnitelmia.

Talous ja toimintaympäristö

Uudenmaan elinvoimakeskuksen perustienpidon rahoitus vuodelle 2026 kesäkuun tilanteessa on noin 89,5 miljoonaa euroa. Lisäksi Uudenmaan elinvoimakeskus on saanut yhteensä noin 16,7 miljoonaa euroa korjausvelkarahaa, joka käytetään päällystämiseen (13 milj. €) ja siltojen korjauksiin (3,6 milj. €). Perustienpidon rahoituksella hoidetaan valtion omistaman maantieverkon tienpito lukuun ottamatta isoja kehittämisinvestointeja, joista vastaa Väylävirasto. Päätöksentekoa rahoituksen kohdistamisesta ja toteutettavista hankkeista ohjaavat valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteet sekä Väyläviraston toimintalinjaukset. Valtaosa perusväylänpidon rahoituksesta kuluu tiestön kunnossapitoon eli hoitoon ja korjauksiin.

Suunnittelun rahoituksella pystytään tekemään elinvoimakeskuksen perustehtäviin kuuluvaa liikennejärjestelmätyötä ja siihen liittyviä suunnitelmia. Väyläviraston keskitetyn suunnitteluohjelman kautta voidaan käynnistää isompia väylien aluevaraus-, yleis- ja tiesuunnitelmia.

Parantamisrahaa on yhteensä 16 miljoonaa euroa. Suurin osa kohteista on erillisrahaa etukäteen nimetyille kohteille tai hankekokonaisuuksille kuten MAL-sopimus. Lisäksi elinvoimakeskuksen itse ohjelmoitavaksi on myönnetty liikenneturvallisuuskohteiden toteuttamiseen 1,1 miljoonaa euroa. Tällä rahoituksella toteutetaan joukko pienempiä paikallisesti tärkeitä liikenneturvallisuuskohteita, mm. valaistuksen ja kaiteiden parannuksia. Tällä rahoituksella toteutetaan tievalaistus valtatielle 25 Tammisaaren ja Hangon välille kolmessa kohteessa, parannetaan kantatien 51 liittymiä sekä toteutetaan Helsingin seudun maankäytön-, asumisen- ja liikenteen eli MAL-sopimuksen pohjalta pieniä yhteisrahoitteisia parantamishankkeita KUUMA-kuntien alueilla. Ensi vaiheessa toteutuksessa ovat:

- Vt 25 ja Kalevankadun liittymä, Hyvinkää

- Vt 25 / mt 140 liittymäjärjestelyt, Mäntsälä
- Vt 25 Kaukoilantien ja Hiidenvedentien liittymien parantaminen, Vihti
- Mt 148 Keravantie / Ratatie / Keinukalliontie liittymä, Kerava
- Mt 170 jalankulku- ja pyörätie Box–Kilpilahdentie, Sipoo
- Mt 1421 Jokelantie Palopuron kohta, jalankulun ja pyöräilyn järjestelyt, Hyvinkää
- Mt 1456 Hirvihaarantie jalankulku- ja pyöräilyväylä (mt 11711 Kuntomajantien liittymä–Sepänmäki), Mäntsälä

Lisäksi toteutetaan kohteita liittyen hankepakettiin maanteiden pienet liikenneturvallisuus-, joukkoliikenne- ja pyöräilykohteet KUUMA-seudulla.

Maanteiden päivittäinen hoito on merkittävin kunnossapidon erä vuositasolla. Maanteiden hoitourakkamalli korostaa tilaajan ja urakoitsijan välistä yhteistoimintaa. Kustannustason arvioidaan pysyvän vähintään viime vuoden tasolla, mutta vuosivaihtelu voi olla suurta eri toimenpiteiden välillä, koska sää vaihtelee vuosittain. Lisäksi mm. tavoite- ja kattohintojen ylitykset sekä indeksimuutokset vaikuttavat lopulliseen kustannustasoon. Hoitoon on budjetoitu 26,1 miljoonaa euroa vuodelle 2026.

Päällystäminen on korjaamisessa suurin kuluerä. Normaalin korjausrahoituksen lisäksi vuodelle 2026 on saatu noin 13 miljoonaa euroa korjausvelkarahaa päällystämiseen. Päällystämisen hintataso on laskenut vuoden 2025 tasosta, mutta lopullisiin päällystystoimien kustannuksiin ja päällystyskilometreihin vaikuttaa bitumin ja öljyn hinnan raju nousu.

Siltojen korjausten määräraha kuluvana vuonna on 13,1 miljoonaa euroa, jonka lisäksi korjausvelkarahaa siltoihin on 3,6 miljoonaa euroa. Siltojen ja putkisiltojen materiaaleista erityisesti teräksen hintakehitys vaikuttaa korjattavien kohteiden määrään. Tällä hetkellä kustannusten kohoaminen vaikuttaa tasaantuneen. Siltakohteissa on urakoitsijoiden riskien helpottamiseksi käytössä teräksen hintaa huomioiva indeksi.

Tietunneleihin liittyvistä korjaushankkeista merkittävin on Helsingissä Vuosaaren satamaan johtavan tietunnelin (mt 103) korjaus ja teknisten järjestelmien korvausinvestointi. Varsinaiset tunnelin korjaustoimet alkoivat vuoden 2026 alussa ja kestävät lähes vuoden 2026 loppuun. Lisäksi korjaustoimia tehdään Fiskarin tunnelissa (mt 104).

Tänä vuonna merkittävimpiä perusrahoituksella toteutettavia varusteiden ja laitteiden korjauskohteita ovat tievalaistuksen saneeraukset, kallioleikkausten korjaukset ja reunapaalutuksien uusimiset. Lisäksi liikennemerkkien uusimisia uuden tieliikennelain mukaisiksi toteutetaan sille myönnetyllä rahoituksella.

Toiminta ja tavoitteet

Tienpidon ja liikenteen suunnitelmassa on esitetty toiminta ja tavoitteet niin liikennejärjestelmätyölle, turvalliselle liikkumiselle, hankesuunnitteluun kuin tieverkon kunnossapitoonkin.

Liikennejärjestelmätyötä ohjaa valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma, jonka tavoitteina ovat toimivuus,

turvallisuus ja kestävyys. Alueellisessa liikennejärjestelmätyössä elinvoimakeskuksen tehtävänä on varmistaa valtakunnallisten tavoitteiden toteutuminen, tieverkon pitkäjänteinen kehittäminen sekä liikenteen turvallisuus, sujuvuus ja puhdas siirtymä. Elinvoimakeskus tekee liikennejärjestelmäyhteistyötä kaikilla suunnittelun tasoilla erityisesti valtion tieverkon näkökulmasta, mutta kaikki väylämuodot ja kulkutavat huomioiden. Elinvoimakeskus osallistuu liikennejärjestelmäsuunnitelmien laadintaan ja toimii niiden toteuttajana maantieverkon osalta toimien yhteistyössä Väyläviraston ja kuntien kanssa.

Liikenneturvallisuuden parantaminen on tärkeä läpileikkaava tavoite kaikessa tienpidossa. Tämä koskee kaikkea toimintaa alkaen liikennejärjestelmäsuunnittelusta edeten aina maanteiden ja tieympäristön parantamiseen sekä ylläpitoon ja hoitoon asti. Liikennejärjestelmätasolla tarpeita kartoitetaan muun muassa kuntien ja elinvoimakeskuksen yhteisissä kestävän ja turvallisen liikkumisen suunnitelmissa sekä jalankulun ja pyöräilyn edistämisohjelmissa.

Maanteiden kunnossapidolla varmistetaan tieverkon turvallinen käyttö ja päivittäinen liikennöitävyys sekä huolehditaan tieomaisuuden säilymisestä. Kunnossapito sisältää muun muassa teiden, siltojen, tieympäristön ja liikennejärjestelmän rakenteiden hoidon ja korjauksen.

Maanteiden talvi- ja kesähoidon osalta tiestö on jaettu seitsemään hoitourakka-alueeseen. Maanteiden hoitourakoitsijat vastaavat maanteiden hoidosta Väyläviraston ja elinvoimakeskuksen määrittelemän palvelutason mukaan. Hoitourakoihin sisältyy päätehtävinä talvihoito, liikenneympäristön hoito, sorateiden hoito ja äkilliset tehtävät esimerkiksi liikenneonnettomuuksiin tai luonnonilmiöihin liittyen.

Sipoon kunnan lausunto

Sipoon kunta pitää perusväylänpidon rahoitustasoa riittämättömänä, ja rahoitustasoa tulisi nostaa tuleville vuosille korjausvelan hillitsemiseksi. Sipoon kunta toteaa, että Suomen vilkasliikenteisimmät tiet sijaitsevat Uudellamaalla, jossa sijaitsee valtaosa Suomen elinkeinoelämän toimijoista ja paljon valtakunnallista logistiikkaa sekä liikenteen solmukohtia. Suurten liikennemäärien takia alueen tiestö kuluu keskimääräistä nopeammin, joten kunnostustoimia tarvitaan tiuhemmin kuin muualla maassa. Sipoon kunta pitää huolestuttavana, että tieverkon parantamisen rahoitus säilyy vuosittain alhaisella tasolla eikä rahoituksella voida toteuttaa vuosittain kuin muutamia hankkeita Uudenmaan elinvoimakeskuksen alueella.

Sipoon kunta näkee hyvänä asiana, että tänäkin vuonna erityisesti alempitasoista tieverkkoa on päällystetty, ja myös esimerkiksi Immersbyntie on saanut uuden päällysteen. Sipoon kunta korostaa, että alempitasoisen tieverkon merkitys alueen sisäisessä liikkumisessa, ml. joukkoliikenteen toimintaedellytysten näkökulmasta, ja kuljetuksissa on merkittävä. Se tulisi siis jatkossakin huomioida valtion toimesta kunnostusten rahoituksen riittävyydessä ja sen ohjelmoinnissa.

Uudenmaan elinvoimakeskuksen toteutuksessa olevien hankkeiden osalta Sipoosta on esitetty seuraavat hankkeet:

- Mt 11689 jalankulun ja pyöräilyn järjestelyt välillä maantie 148–Söderkullan kartano

- Mt 170 jalankulku- ja pyörätie välillä Box–Kilpilahdentie

Sipoon kunta pitää hyvänä, että edellä mainitut hankkeet on sisällytetty suunnitelmaan. Mt 11689 jalankulun ja pyöräilyn järjestelyt eivät kuitenkaan sisälly ensimmäisessä vaiheessa toteutettaviin hankkeisiin. Sipoon kunta pitää kuitenkin tärkeänä, että hankkeen suunnittelua ja toteuttamisvalmiuden edistämistä jatketaan määrätietoisesti, jotta hankkeen toteutus voidaan käynnistää vuoden 2028 loppuun mennessä. Kunta korostaa hankkeen merkitystä turvallisten ja kestävien liikkumismahdollisuuksien parantamisessa sekä pitää tärkeänä, että hanke toteutetaan nykyisellä MAL-kaudella ja sille varattu rahoitus voidaan hyödyntää suunnitellusti.

Suunnitelmassa ei myöskään esitetä muita Sipoon alueelle sijoittuvia hankkeita. Sipoon kunta huomauttaa, että kunnassa on tulevina vuosina myös muita merkittäviä tieverkon kehittämis- ja parantamistarpeita.

Sipoon näkökulmasta yksi tärkeimmistä tulevaisuuden kehittämiskohteista on maantie 148 välillä maantie 140–Bastukärr. Bastukärrin alueelle vuonna 2025 laaditun liikenneselvityksen perusteella nykyinen kaksikaistainen tieyhteys ei ole kyseisellä osuudella riittävä nykyisille liikennemäärille. Liikenteen sujuvuuden ja huoltovarmuuden turvaamiseksi sekä maankäytön kasvun mahdollistamiseksi yhteysväli tulisi parantaa nelikaistaiseksi. Yhteysvälille on alkamassa aluevaraussuunnitelman laadinta syksyllä 2026, jonka jälkeen tulisi laatia tiesuunnitelma. Bastukärr on valtakunnallisesti merkittävä logistiikka- ja työpaikka-alue, jonka toiminta perustuu sujuviin tieyhteyksiin. Maantien 148 palvelutason turvaaminen on tärkeää paitsi Sipoon myös valtakunnallisesta näkökulmasta elinkeinoelämän kuljetusten ja huoltovarmuuden kannalta.

Vt 7 Sipoonlahden eritasoliittymän parantamisesta ja pikavuoropysäkkien rakentamisesta on valmistunut aluevaraussuunnitelma vuonna 2016. Sipoon kunta pitää edelleen erittäin tärkeänä, että hankkeen suunnittelu- ja toteutusvalmiutta edistetään. Uusi moottoritien pysäkki tarjoaisi monenlaisia mahdollisuuksia kehittää alueen maankäyttöä ja joukkoliikennetarjontaa ja edistäisi joukkoliikenteeseen tukeutuvaa yhdyskuntarakennetta. Sipoonlahden eritasoliittymän seutu on jo alkanut kehittyä ja alueelle on jo mm. rakennettu kokoojakatu, Työpaikkatie, Söderkullan keskustasta. Eritasoliittymän pysäkkien yhteyteen on suunniteltu liityntäpysäköintialueet henkilöautoille ja polkupyörille, ja pysäkit tarjoaisivat näin nykyistä nopeampia liityntäyhteyksiä Helsingin ja Porvoon suuntaan laajemmaltakin alueelta Etelä-Sipoosta. Hanke myös parantaisi eritasoliittymän välittömään läheisyyteen esitetyn raskaan liikenteen taukopaikan toteuttamisedellytyksiä. Sipoonlahden eritasoliittymä sijaitsee valtakunnallisesti merkittävän E18-yhteyden varrella, minkä vuoksi hankkeella on paikallisen merkityksen lisäksi myös seudullista ja valtakunnallista merkitystä.

Sipoon kunta toteaa, että Pornaistentielle tulee lähivuosina esittää parantamistoimia, jotka estävät Sipoonjoen tulvimisen Nikkilässä rautatiesillan kohdalla. Rautatiesillan kohdan tulviminen on toistuva ongelma, joka vaikuttaa heikentävästi liikenteen sujuvuuteen ja turvallisuuteen sekä vaikeuttaa linja-autojen liikennöintiä.

Sipoon kunnan kävelyn ja pyöräilyn edistämisohjelman päivitys on valmistunut ja hyväksytty valtuustossa keväällä 2026. Työssä laadittiin koko kunnan alueelle tavoitepyöräverkko, joka tulee ohjamaan suunnittelua ja toteutusta tulevina vuosina. Sipoon kunta pitää tärkeänä, että valtio osallistuu maantieverkolle suunniteltavien ja toteutettavien jalankulku- ja pyörätiehankkeiden rahoitukseen. Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden

parantaminen tukee valtakunnallisia liikenne- ja ilmastotavoitteita sekä Sipoon kunnan tavoitteita kestävän liikkumisen edistämisessä.

Sipoon kunta korostaa maanteiden sekä jalankulku- ja pyöräteiden laadukkaan ympärivuotisen kunnossapidon merkitystä. Erityisesti talvikunnossapidon riittävällä laatutasolla voidaan merkittävästi parantaa liikenneturvallisuutta sekä tukea kävelyä ja pyöräliikennettä sekä joukkoliikenteen käyttöä ympäri vuoden.

Maanteiden varsilla olevien linja-autopysäkkien ja pysäkkikatosten laatutasoa tulisi parantaa, jotta joukkoliikenteen käyttö olisi nykyistä houkuttelevampaa. Osa maanteiden varsien pysäkkikatoksista eivät ole laadultaan ja varustetasoltaan nykyaikaa vastaavia ja ne koetaan turvattomina. Myös pysäkkien liityntäpyöräpysäköintiä tulisi paikoin kehittää.

Elinvoimakeskuksella on käytössä siirrettäviä nopeusnäyttötauluja, joita sijoitetaan vuosittain eri puolille Sipoota maanteiden varsille muutamaksi viikoksi kerrallaan. Nopeusnäyttötauluista saatujen mittaustulosten mukaan ylinopeutta ajetaan eri puolilla tieverkkoa, myös esimerkiksi taajama-alueiden ja koulujen välittömässä läheisyydessä. Vuoden 2024 tulosten mukaan esimerkiksi Pornaistentiellä Borgby skolanin alueella nopeusrajoituksen ylittäneitä oli 77 prosenttia kaikista ajoneuvoista. Sipoon kunta pitää ylinopeutta ajavien osuutta huolestuttavana, sillä ajonopeuksien pienetkin muutokset voivat vaikuttaa onnettomuuden vakavuuteen, etenkin kun onnettomuudessa on osallisena jalankulkija tai pyöräilijä. Sipoon kunta esittää, että elinvoimakeskus toteuttaisi maanteille taajamien sekä koulujen välittömään läheisyyteen ylinopeuksia vähentäviä toimenpiteitä, kuten lisäisi kiinteitä nopeusnäyttöjä tai toteuttaisi muita nopeutta alentavia ratkaisuita.

Esittelijä / Föredragande

Kunnanjohtaja / Kommundirektör Grannas Mikael

Ehdotus / Förslag

Kunnanhallitus päättää antaa Uudenmaan elinvoimakeskukselle tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta 2027–2030 yllä olevan mukaisen lausunnon.

Pykälä tarkastetaan välittömästi.

====

Kommunstyrelsen ger ovanstående utlåtande om Nylands livskraftscentrals plan för väghållningen och trafiken 2027–2030.

Paragrafen justeras omedelbart.

Käsittely / Behandling

Yhdyskuntajohtaja Eric Roselius selosti asiaa kokouksessa.

Tim Kankfelt jätti RKP:n ryhmän ja Ritva Tarvaisen kannattaman vastaehdotuksen: ”Seuraavat virkkeet lisätään:

- Kunta painottaa paikoitusalueiden puutetta niiden satamien yhteydessä, jotka palvelevat saaristoa (kuten Uudenmaan elinvoimakeskuksen hallinnoimat satamat), esim. Kalkkirannassa ja Spjutsundissa.
- Uudenmaan elinvoimakeskus määrää lyhyellä varoitusajalla kunnalle uusia, pieniä teitä koskevia tievastuita. Tämä aiheuttaa Sipoon kunnalle ennakoimattomia kuluja ja lisäresurssien tarvetta.”

Kunnanhallitus hyväksyi vastaehdotuksen yksimielisesti.

====

Samhällsdirektör Eric Roselius redogjorde för ärendet vid sammanträdet.

Tim Kankfelt gjorde SFP:s fullmäktigegrupps motförslag som understöddes av Ritva Tarvainen: “Följande meningar tilläggs:

- Kommunen betonar bristen på bilparkeringsplatser vid de hamnar som betjänar skärgården (som Nylands livskraftscentral handhar); tex. i Kalkstrand och Spjutsund.
- Nylands livskraftscentral påför med kort varsel kommunen nya vägansvar gällande mindre vägar. Detta innebär oförutsedda och ökade behov av resurser och kostnader för Sibbo kommun.”

Kommunstyrelsen godkände motförslaget enhälligt.

Päätös / Beslut

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti RKP:n ryhmän vastaehdotuksen.

====

Kommunstyrelsen godkände enhälligt SFP:s fullmäktigegrupps motförslag.

Liitteet / Bilagor